

Број: 06/4-30/7-2020

**Актуелно стање у привреди АП Војводине
за период јануар-мај 2020. године**

Нови Сад, јул 2020. године

САДРЖАЈ

I. УВОД.....	3
II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈА	4
III. ПОЉОПРИВРДА.....	6
IV. ИНДУСТРИЈА	8
V. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО.....	9
VI. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО	10
VII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ.....	12
VII.1. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА АП ВОЈВОДИНЕ.....	12
VII.2. СПОЉНОТРГОВИНСКА РАЗМЕНА ПОЉОПРИВРЕДНО ПРЕХРАМБЕНИХ ПРОИЗВОДА	17
VIII. НЕЗАПОСЛЕНОСТ.....	20
IX. ПРОСЕЧНЕ ЗАРАДЕ ПО ЗАПОСЛЕНОМ.....	22
ИЗВОРИ ПОДАТАКА:	24

I. УВОД

Индустријска производња у Републици Србији у мају 2020. године забележила је месечни раст од 10,1% у односу на април (десезонирано), чиме је надокнађен значајан део смањења производње из претходна два месеца. У оквиру прерађивачке индустрије, забележен је десезонирани раст у 20 од 24 области. Посматрано међугодишње, индустријска производња у мају 2020. године смањена је за 9,3%, а кумулативно, у периоду јануар-мај 2020. године мања за 2,6%.

У периоду јануар-мај 2020. године, део индустрије са седиштем у региону Војводине је одржао раст од 4,9% у односу на ниво обима у истом периоду претходне године, иако је у мају 2020. године, посматрано међугодишње, индустријска производња забележила пад од 4,7%.

У мају месецу текуће године забележен је и опоравак тражње на унутрашњем тржишту. Промет у трговини на мало у региону Војводине, у мају месецу текуће године у односу на ниво у априлу, реално је повећан за 23,7%.

Вредност извоза у мају у односу на април текуће године повећан је за 16,0%, што је недовољно да би се достигао ниво вредности извоза у истом месецу претходне године. Међугодишње посматрано, вредност извоза у мају текуће године мања је за 17,9%. То указује да се међународни ланци производње и снабдевања још нису опоравили.

Увођењем ванредног стања услед ширења ковид вируса, дошло је и до увођења мера које су утицале на смањење грађевинске активност у марту и априлу, да би све предикције за мај указивале да се ситуација у овом сектору нормализује.

У овом периоду рецесије привредне активности, Влада Србије је применила свеобухватан пакет фискалних и монетарних мера које су имале за циљ да се створе услови за бржи опоравак привреде и спречи повећање незапослености.

Фискални буџетски расходи су повећани за исплату минималаца у приватном сектору привреде, за повећање субвенција путарским предузећима, за исплату помоћи пензионерима, за повећање плате запосленима у здравству и за исплате по сто евра свим пунолетним грађанима. Овим мерама Влада Србије је омогућила повећање личне потрошње што је у крајњем ефекту умањило пад пореских прихода. У сусрет са проблемима ликвидности микро, малих и средњих предузећа одређених сектора привређивања, Влада Србије је изашла са мерама тромесечног одлагања пореза и доприноса на зараде као и порез на добит. Преко Фонда за развој обезбеђени су повољни кредити за ликвидност привреде и програм којим држава гарантује враћање дела кредита које банке одобравају малим и средњим предузећима. Ове мере допринеле су премошћавању кризе ликвидности, а тиме и опстанак многих предузећа и запослености у њима.

Мере Народне банке Србије које су се огледале у виšekратном смањивању референтне каматне стопе, релаксирале су монетарно тржиште. У односу на почетак године референтна каматна стопа НБС је са 2,25% смањена на 1,5%, што је у складу са ниском инфлацијом и снажним падом привредне активности.

Инфлација је остала стабилна и у мају је износила 0,7% м.г. На месечном нивоу, потрошачке цене су у мају снижене за 0,2% у односу на ниво у априлу текуће године.

Благи наговештаји опоравка привреде већ у мају месецу текуће године оправдавају предузете мере Владе.

II. КРЕТАЊЕ ЦЕНА И ИНФЛАЦИЈА

Међугодишње посматрано и мерено растом потрошачких цена производа и услуга, **инфлација је успорила раст од почетка 2020. године, и у мају износила 0,7%**. Поменуто кретање инфлације последица је снажног пада цене нафте који се одразио на ниже цене нафтних деривата, као и ефекта високе базе код цена поврћа.

У односу на ниво цена у претходном месецу, **потрошачке цене су у мају смањене за 0,2%**. Највећи утицај на месечни пад цена, такође су имале ниже цене нафтних деривата, као и ниже цене поврћа.

Под утицајем једнократног повећања цена телефонских услуга и цена туристичких пакет-аранжмана, **базна инфлација** је у мају 2020. године, (индекс потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета), износила је **1,3%** међугодишње. Очекује се у наредном периоду задржавање базне инфлације на сличном нивоу.

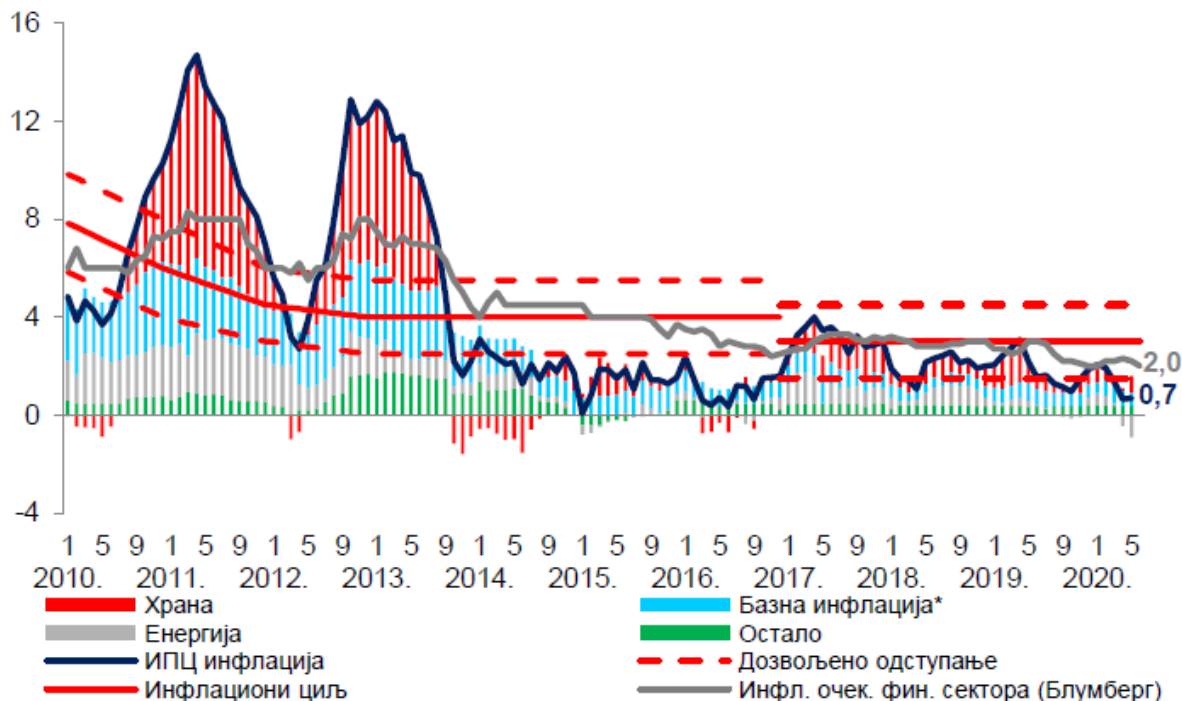
Најзначајнији доприноси међугодишњој инфлацији, мај 2020. године (у п.п.)

Посматрано по производима и услугама личне потрошње, највећи позитиван допринос међугодишњој стопи раста мајске инфлације (0,7%), пре свега, потиче од цена услуга (0,8 п.п.), а потом од цена воћа (0,4 п.п.), меса (0,3 п.п.) и цигарета (0,3 п.п.).

Највећи негативан допринос инфлацији дале су цене нафтних деривата (-1,1 п.п.) и поврћа (-0,5 п.п.).

**Доприноси међугодишњој инфлацији по компонентама ИПЦ-а
(мг. стопе раста, у %) и доприноси (у п.п.)**

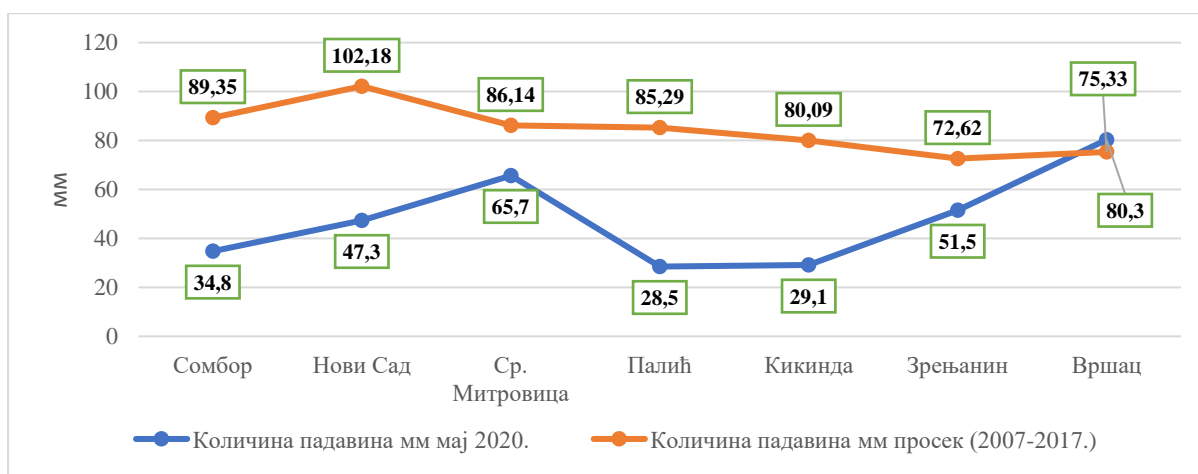
Међугодишња инфлација ће, према централној пројекцији Народне банке Србије, и у наредном периоду остати ниска и стабилна. Ризици пројекције су углавном везани за трендове у међународном окружењу, пре свега глобалну трговину и економски раст, и глобалну цену нафте и других примарних производа. Коначно, кретање инфлације ће зависити и од брзине опоравка домаће тражње и регулисаних цена.

III. ПОЉОПРИВРДА

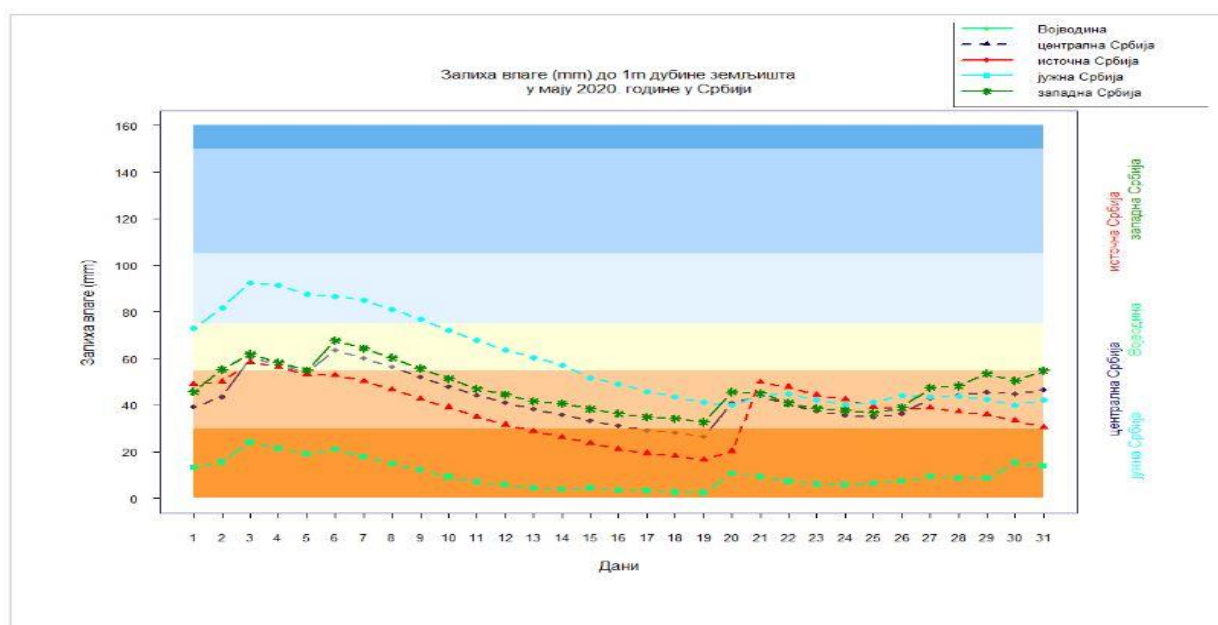
На основу информација Републичког хидрометеоролошког завода, топлотни услови током маја били су повољни за раст и развој јарих усева, цветање озимих жита, као и зрење поврћа и раног воћа, али нису били повољни за обављање пољопривредних радова као што су: сузбијање корова, берба раних сорти воћа и поврћа и прихрањивање пролећних усева.

На подручју АП Војводине у мају је забележено 15 кишних дана. Највише падавина евидентирано је у падавинској станици у Вршцу (80,3 мм). Просечна количина падавина на подручју АП Војводине у мају 2020.године била је 48,2 мм, што је 43,0% мање у односу на вишегодишњи просек.

Месечне падавине (мм) по падавинским станицама

Залиха влаге (мм) до 1 м дубине земљишта у мају 2020.године у Србији

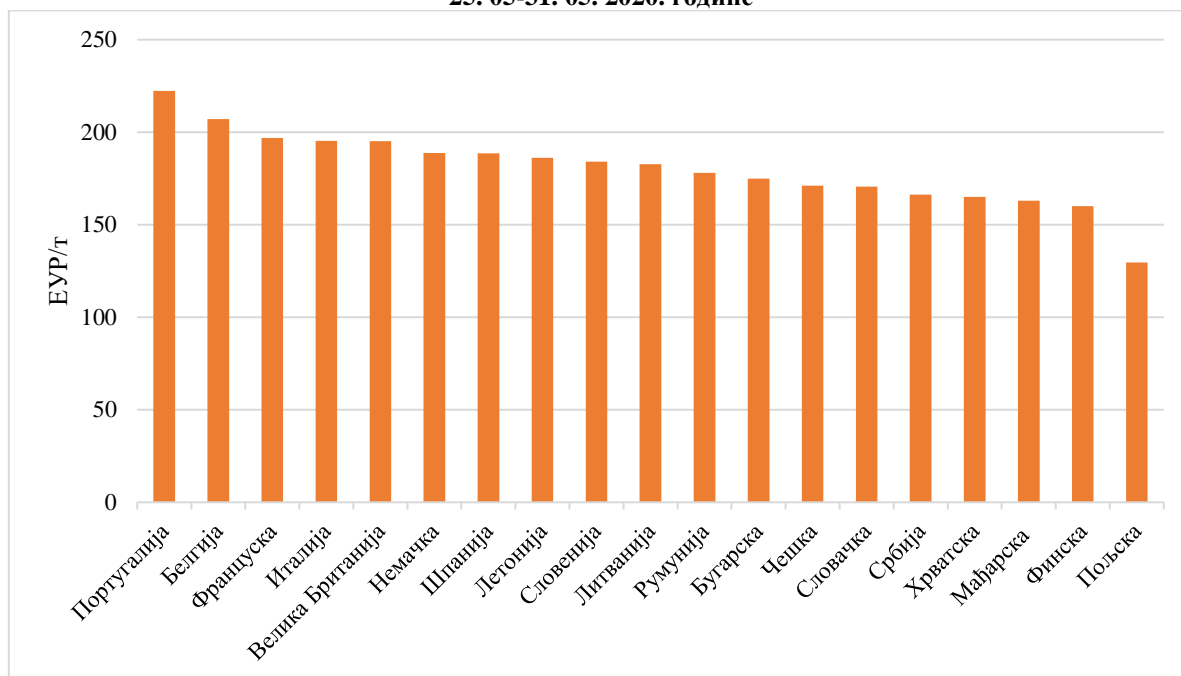
Залиха влаге у дубљим слојевима земљишта је и даље ниска у свим производним подучјима, а најнижи ниво је регистрован у Војводини (Графикон 2). Да би се поправила залиха влаге и у наредном периоду усеви имали одговарајуће водне услове, неопходне су веће количине падавина.

Приноси у примарној пољопривредној производњи и даље у великој мери зависе од временских услова. Климатски услови за пшеницу су били незадовољавајући због израженог дефицита падавина. На основу извештаја са терена уочени су и напади инсеката. И поред тога што је још рано за давање реалних процена рода пшенице 2020. године, према садашњем стању усева и према оцени стручњака, просечани приноси по хектару биће мањи у односу на прошлу годину. Жетва пшенице ове годинине почеће раније.

Тренутно стање јарих усева, по оцени стручњака, је задовољавајуће.

Цена пшенице на берзи у Француској крајем маја а за испоруку у септембру 2020.године износила је 188,25 €/т (22,2 дин/кг), а цена пшенице на Чикашкој берзи за испоруку у јулу 2020.године износила је 191,34 \$/т (20,0 дин/кг). На домаћем тржишту, према извештајима „Жита Србије“ цена пшенице је без битнијих промена у односу на претходни период и поред вишенедељног пада тражње од стране извозника и још већег пада тражње од стране млинарске индустрије која има залихе пшенице до нове жетве. Према подацима „Продуктне берзе“ из Новог Сада пшеница рода 2019. године је крајем маја прометована по цени од 19,60 дин/кг без ПДВ-а (21,56 са ПДВ-ом).

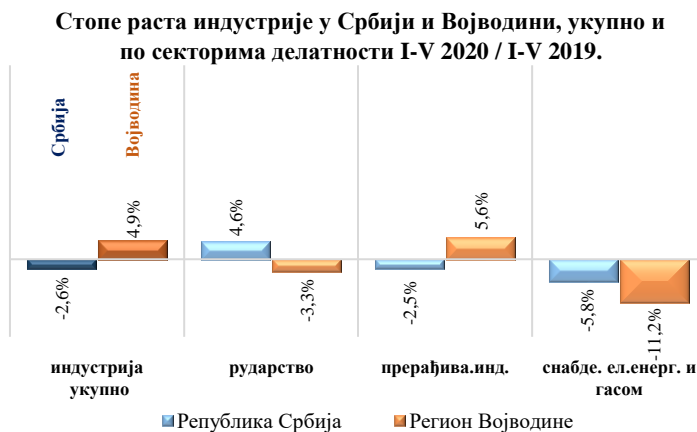
**Цена пшенице у земљама ЕУ и у Србији
25. 05-31. 05. 2020. године**

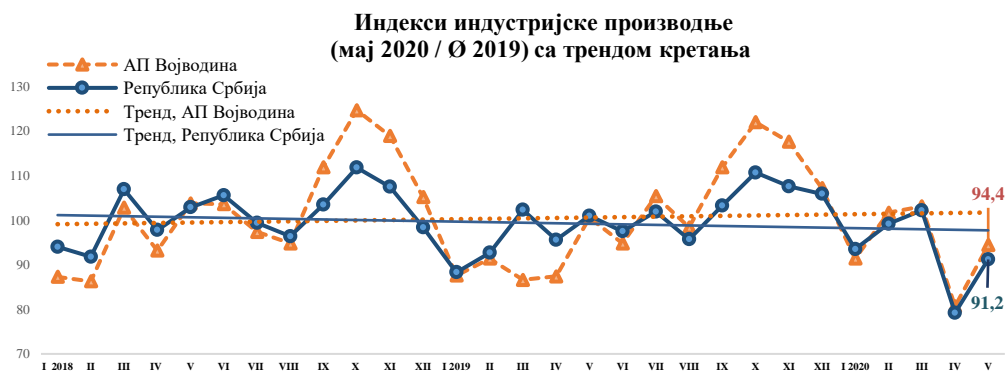
IV. ИНДУСТРИЈА

Међугодишње посматрано, индустријска производња у Републици Србији у првих пет месеци 2020. године мања је за 2,6% у односу на исти период 2019. године. Посматрано по производним секторима, пад физичког обима је остварен у сектору прерађивачке индустрије (-2,5%) и енергетском сектору (-5,8%), док је раст забележен у сектору рударства (+4,6%).

Вођена повећањем обима производње у прерађивачкој индустрији од 5,6%, **индустријска производња у Региону Војводине је у периоду јануар-мај 2020. године забележила раст од 4,9%** у односу на исти период 2019. године. Међугодишње посматрано, обим производње у сектору рударства мањи је за 3,3%, а у сектору снабдевања електричном енергијом, гасом и паром, мањи је за 11,2%.

У прерађивачкој индустрији, доминантном сектору укупне индустрије са учешћем од 93,9%, забележено је повећање физичког обима производње у 8 производних области које чине 48,7% укупне индустрије региона. У првих пет месеци 2020. године, нивоу укупне индустрије највише су позитивно допринеле: производња деривата нафте (4,6п.п.); фармацевтских производа (3,1п.п.); хемијских производа (1,8п.п.) и производња електричне опреме (1,7п.п.), док највећи негативан допринос има производња моторних возила и приколица (-2,2п.п.); производи од гуме и пластике (-0,3п.п.) и производња одевних предмета (-0,3п.п.).

Остварен ниво обима производње индустрије Републике Србије у мају 2020. године мањи је за 8,8%, док је у Региону Војводине опао за 5,6% у поређењу са просечним нивоом обима производње у 2019. години.

Током претходне две године и првих пет месеци 2020. године, тренд укупне индустријске производње у Републици Србији и Региону Војводине, упркос дубоком паду у априлу месецу, задржао је стагнирајући смер кретања.

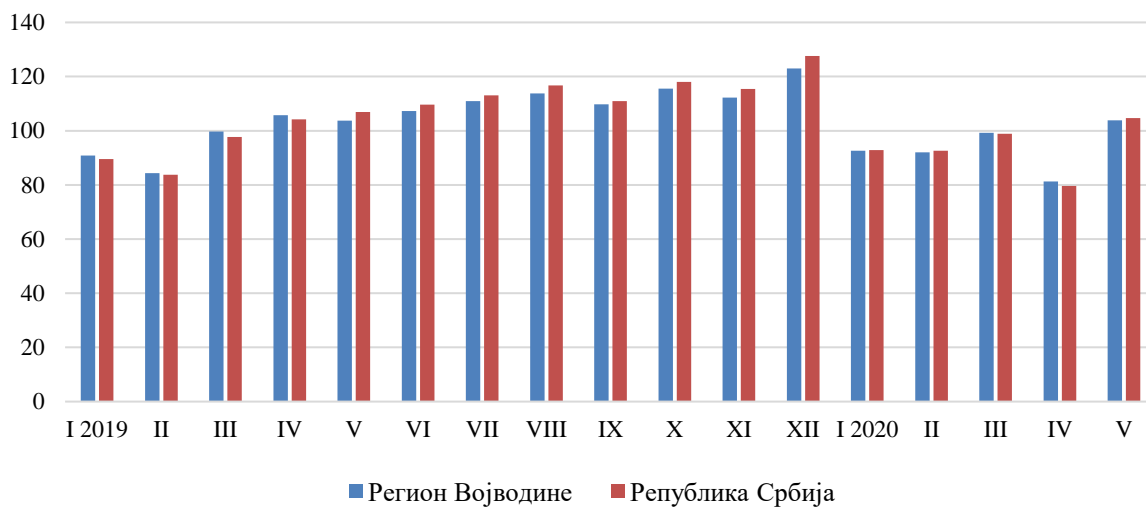
На крају маја 2020. године у поређењу са истим месецом претходне године, **залихе готових производа у индустрији Региона Војводине повећане су за 4,3%**, а посматрано по наменским групама, повећане су код: капиталних производа (51,1%); интермедијарних производа, осим енергије (14,8%) и трајних производа за широку потрошњу (8,5%), док су смањене код нетрајних производа за широку потрошњу (-1,8%) и енергије (-21,5%).

V. ПРОМЕТ РОБЕ У ТРГОВИНИ НА МАЛО

Према претходним подацима РЗС, промет робе у трговини на мало у Војводини, у мају 2020. године у односу на мај 2019. године, већи је у текућим ценама за 1,3%, а у сталним ценама за 3,8%. Такође, ниво промета у трговини на мало, рачунато за Републику Србију, у мају 2020. године у односу на мај 2019. године, у текућим ценама већи је за 1,9%, а рачунато у сталним ценама забележен је раст од 4,7%.

Поређећи ниво промета робе у трговини на мало у Војводини, у мају месецу 2020. године у односу на просечан ниво промета у 2019. години, рачунато у текућим ценама забележен је пад од 0,5%, а у сталним ценама раст од 0,6%. У Републици Србији забележен је раст промета у текућим ценама од 0,9% и у сталним ценама од 2,4%.

**Индекси промета у трговини на мало у сталним ценама,
у односу на просек године**

У првих пет месеци 2020. године у односу на исти период 2019. године забележен је раст промета у трговини на мало, у Републици Србији за 2,5% у текућим ценама и 2,7% у сталним ценама. У истом периоду, у Региону Војводине остварен је раст од 2,6% и у текућим и у сталним ценама.

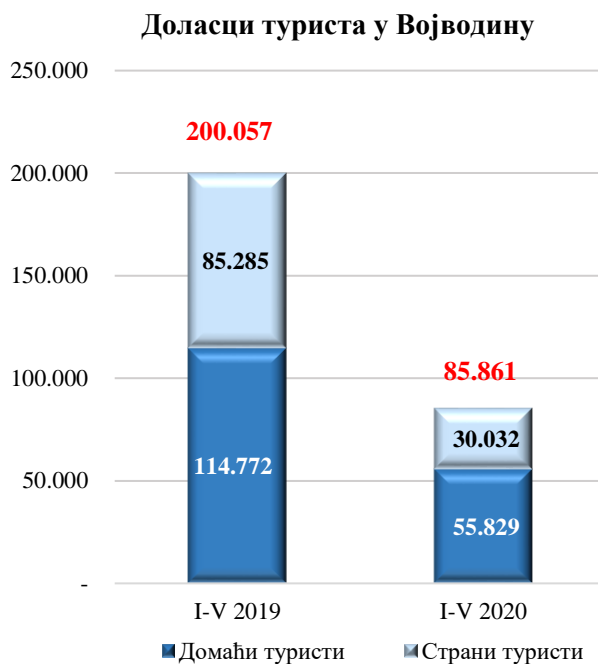
У мају 2020. године у односу на април 2020. године забележен је раст промета у трговини на мало, у Републици Србији за 27,3% у текућим ценама и 28,7% у сталним ценама. У истом периоду, у Региону Војводине остварен је раст од 22,6% у текућим ценама и 23,7% у сталним ценама.

На унутрашњем тржишту Републике Србије, у мају 2020. године, рачунато у текућим ценама, забележено је повећање промета код групе храна, пиће и дуван за 4,9% и за 2,2% у сталним ценама. Код непрехрамбених производа, осим моторних горива повећање за 12,5% и у текућим и у сталним ценама. Код групе моторна горива, забележено је смањење у текућим ценама за 22,7% , а у сталним ценама 4,9% у односу на ниво промета ових производа у истом периоду 2019. године.

VI. ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЉСТВО

Према подацима Републичког завода за статистику, за период јануар - мај 2020. године, Републику Србију је посетило 610.374 туриста, што је мање за 52,8% у односу на исти период претходне године. Од укупног броја посетилаца, 60,5% (369.194) су чинили домаћи туристи (пад од 48,9% у поређењу са истим периодом 2019. године), док су страни туристи (241.180) имали учешће од 39,5% (пад од 57,7% у поређењу са истим периодом претходне године).

У посматраном периоду, у Региону Војводине, укупан број долазака туриста (85.861) смањено се за 57,1% у односу на исти период 2019. године. Од тога, број долазака домаћих туриста умањен је за 51,4%, а страних туриста такође умањен за 64,8%. Од укупног броја туриста у Војводини, 65,0% су чинили домаћи, а 35,0% страни туристи.

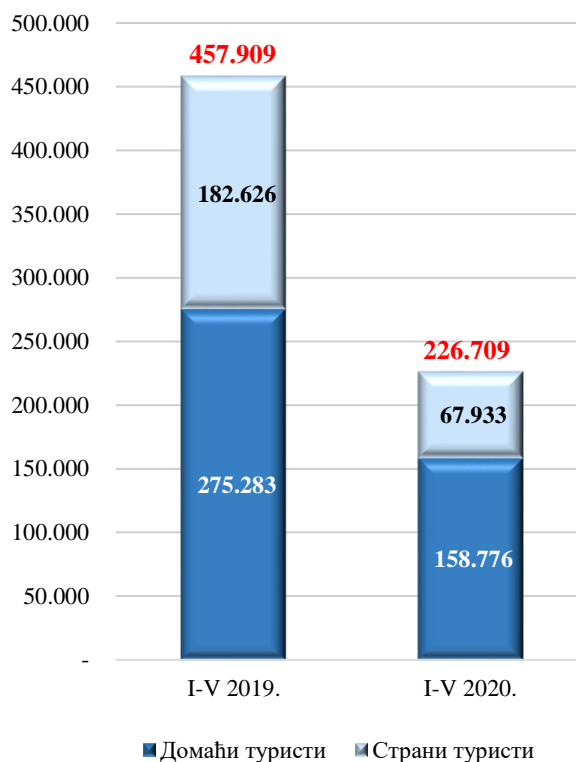

Са датим бројем долазака туриста, Војводина је у периоду јануар - мај 2020. године учествовала са 14,1% у укупним доласцима туриста у Републику Србију, и то са 15,1% у доласцима домаћих, односно са 12,4% у доласцима страних туриста.

У првих пет месеци 2020. године, у Републици Србији је евидентирано укупно 1.976.253 ноћења туриста, што представља смањење од 44,3% у односу на исти период 2019. године. Од укупног броја ноћења, број ноћења домаћих туриста (1.305.826) је чинио 66,1% и мањи је за 41,8% у поређењу са истим периодом 2019. године, док је број ноћења страних туриста (670.427) имао учешће од 33,9% у укупном броју остварених ноћења и мањи је за 48,8% у односу на исти период претходне године.

У Војводини је у посматраном периоду укупан број регистрованих ноћења туриста (226.709) смањен за 50,5% у односу на исти период претходне године. Од тога, број ноћења домаћих туриста (158.776) остварио је пад од 42,3%, а број ноћења страних туриста (67.933) такође пад од 62,8% у односу на период јануар - мај 2019. године. Од укупног броја ноћења, 70,0% су чинили домаћи, а 30,0% страни туристи

Ноћења туриста у Војводини

Са датим бројем регистрованих ноћења, Војводина је учествовала са 11,5% у укупним ноћењима туриста у Републици Србији у првих пет месеци текуће године, и то са 12,2% у ноћењима домаћих, односно са 10,1% у ноћењима страних туриста.

Најмањи пад броја долазака туриста, у посматраном периоду у односу на исти период претходне године, остварила је Бања Врдник са падом од 8,4%.

Најмањи пад броја ноћења туриста, у посматраном периоду у односу на исти период прошле године, остварила је, такође, Бања Врдник са падом од 29,8% (пад ноћења домаћих туриста од 27,6% и пад ноћења страних туриста од 42,9%).

Највећи пад броја ноћења туриста забележен је у граду Новом Саду од 64,1%.

Посматрано на нивоу целе земље, у поређењу са земљама из којих долазе страни туристи, у првих пет месеци 2020. године, највећи број долазака страних туриста забележили су туристи из Босне и Херцеговине (20.097 долазака, што је за 56,7% мање него у истом периоду претходне године), док су највећи број ноћења туриста забележили туристи из Румуније (54.878 ноћења, што је за 28,8% мање него у истом периоду претходне године). Из групе ваневропских земаља, у периоду јануар-мај 2020. године, највећи број долазака у Републику Србију забележили су туристи из Кине укљ. Хонг Конг (14.023 доласка, што је за 65,5% мање него у истом периоду претходне године) као и највећи број ноћења туриста (39.432 ноћења, што је за 49,8% мање него у истом периоду претходне године).

У прва четири месеца 2020. године девизни прилив од туризма у Републици Србији био је у паду за 12,4% (347 милиона евра) и у односу на исти период 2019. године мањи је за 49 милиона евра, а девизни одлив од туризма у Републици Србији смањено се за 17,9% (387 милиона евра) и мањи је за 84 милиона евра, у односу на исти период претходне године.

VII. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Током првих пет месеци 2020. године укупна вредност спољнотрговинске размене Републике Србије износи 15,3 млрд. евра, што је за 8,1 % мање у односу на исти период 2019. године. Укупан извоз је реализован у вредности од 6,4 млрд. евра (за 9,5% мање у односу на извоз у истом периоду прошле године), док је укупан увоз реализован у вредности од 8,9 млрд. евра (смањење од 7,1% у поређењу са реализованим увозом у истом периоду 2019. године). Из размене Републике Србије са иностранством забележен је спољнотрговински дефицит у износу од 2,5 млрд. евра, и мањи је за 0,5% од забележеног дефицита током првих пет месеци прошле године.

Кретање робне размене Републике Србије са иностранством

-у мил. евра

Кретање робне размене Републике Србије са иностранством								
Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо	Индекс
2019/I-V	7.094,9	108,3	9.614,4	111,1	16.709,3	109,9	-2.519,5	120,0
2020/I-V	6.421,0	90,5	8.927,7	92,9	15.348,7	91,9	-2.506,7	99,5

Остверн извоз Р Србије у мају 2020. године већи је за 165,0 мил.евра, односно за 16,4% у односу на април 2020. године, док је остварен увоз РС у мају 2020. године, у односу на април текуће године, већи за 104,6 мил.евра, односно за 7,4%. Укупна размена Р Србије у мају већа је за 11,1% од укупне размене у априлу 2020. године а због већег раста извоза у односу на раст увоза, дефицит из размене у мају је мањи за 14,8% од дефицита Р Србије у априлу 2020. године.

VII.1. СПОЉНОТРГОВИНСКА РОБНА РАЗМЕНА АП ВОЈВОДИНЕ

У периоду јануар - мај 2020. године укупна вредност спољнотрговинске робне размене војвођанског региона износи 4,8 млрд. евра и мања је за 7,3% од остварене робне размене у периоду јануар-мај 2019. године. Вредност извоза је 2,3 млрд. евра, што представља смањење од 4,8% у односу на остварен извоз у истом периоду 2019. године, док вредност увоза износи 2,5 млрд. евра, што је за 9,5% мање од оствареног увоза у истом периоду 2019. године. Из спољнотрговинске робне размене АП Војводине забележен је дефицит у износу од 206.6 мил. евра, и мањи је за 42,0% од забележеног дефицита у периоду јануар-мај претходне године. Покривеност увоза извозом је 91,8%.

У посматраном периоду 2020. године реализовано је 37,2% укупне прошлогодишње спољнотрговинске размене АП Војводине, при чему је реализовано 37,7% прошлогодишњег извоза односно 36,8% прошлогодишњег увоза АП Војводине.

Од укупно реализоване спољнотрговинске размене Р Србије војвођански привредници су реализовали 31,5%, при чему су у укупном извозу учествовали са 36,0% а у укупном увозу са 28,2%. Дефицит робне размене АП Војводине учествује у укупном дефициту Р Србије са 8,2%.

Кретање робне размене Региона Војводине са иностранством

-у мил. евра

Кретање робне размене АП Војводине са иностранством								
Период	Извоз	Индекс	Увоз	Индекс	Укупно	Индекс	Салдо	Индекс
2019/I-V	2.429,5	110,6	2785,7	113,6	5.215,2	112,2	-356,2	140,3
2020/I-V	2.313,8	95,2	2520,4	90,5	4.834,2	92,7	-206,6	58,0

Актуелна ситуација у свету, изазвана пандемијом вируса Корона, највише је утицала на то да вредност извоза војвођанске привреде бележи смањење, док је у истом периоду претходне године забележен раст извоза. Иста је ситуација и на увозној страни, односно у посматраном периоду текуће године, забележено је смањење, док је у истом периоду претходне године био евидентиран раст. Због смањења и извоза и увоза, при чему је увоз забележио веће смањење, дефицит из сарадње је мањи у односу на дефицит у истом периоду 2019. године.

Остварен извоз АП Војводине у мају 2020. године је већи за 58,8 мил.евра односно за 16,0% у односу на остварен извоз у априлу текуће године, док је истовремено остварен увоз мањи за 29,6 мил.евра односно за 7,5% од оствареног увоза у априлу текуће године. У мају месецу 2020. године, због повећања извоза уз истовремено смањење увоза, из размене се бележи позитиван салдо размене, у вредности 60,4 мил.евра, а покривеност увоза извозом је 116,5% док је у априлу 2020. године, размена резултирала спољнотрговинским дефицитом, а покривеност увоза извозом је била 92,9%.

Структура робне размене АП Војводине по економској намени Европске уније

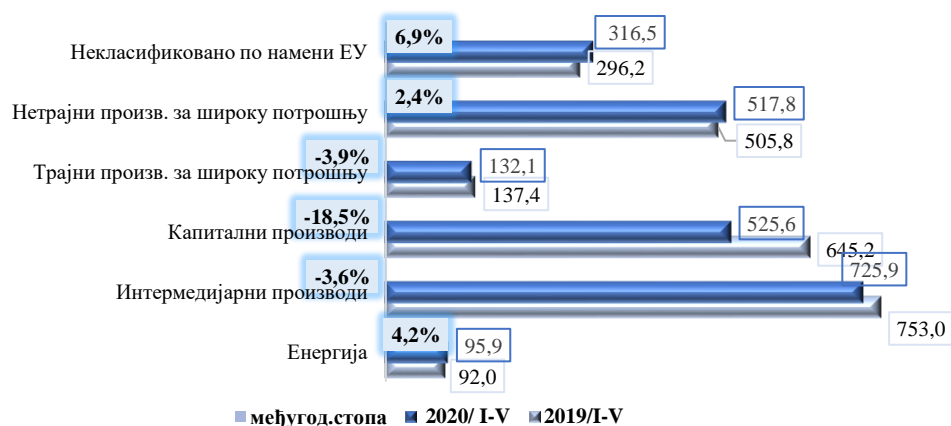
У структури извоза АП Војводине, доминантно место, традиционално, има извоз Интермедијарних производа, чији извоз чини око 1/3 укупног војвођанског извоза. Такође традиционално, на другом месту у структури војвођанског извоза су Капитални производи, са учешћем од око 1/4 укупног извоза. Приближно исто учешће (око 1/4) имају и Нетрајни производи за широку потрошњу. Учешће са преко 10% у укупном војвођанском извозу имају Некласификовано по намени ЕУ, док остале групе производа по економској намени ЕУ имају појединачно учешће мање од 10%. У односу на извоз истих група производа Р Србије, разврстаних по економској намени ЕУ, уочава се да извоз Енергената АП Војводине чини око 70% укупног извоза Енергената Р Србије. Истовремено, војвођански извоз производа Некласификовано по намени ЕУ чини преко 50% укупног извоза Некласификовано по наменама Р Србије.

У периоду јануар – мај 2020. године, укупан извоз је смањен за 4,8%, а на смањење извоза, највише је утицало смањење извоза Капиталних производа, од 18,5% у односу на исти период претходне године, који у посматраном периоду чини 22,7% укупног извоза. Смањење извоза је забележено и код Трајних производа за широку потрошњу, за 3,8% и код Интермедијарних производа, за 3,6%.

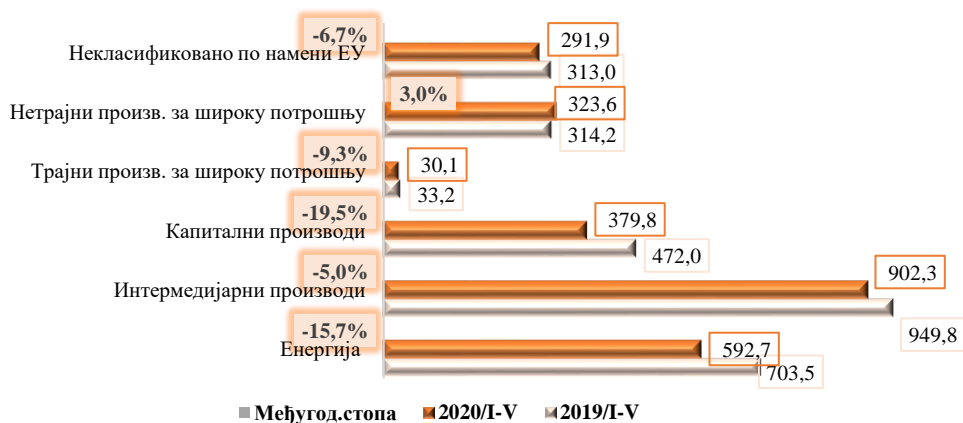
У структури увоза АП Војводине, доминантно место, такође традиционално, има увоз Интермедијарних производа који чине око 1/3 укупног војвођанског увоза. На другом месту је увоз Енергената, који чини око 1/4 укупног увоза АП Војводине, а истовремено, увоз Енергената АП Војводине чини око 3/4 укупног увоза енергената Р Србије. Увоз Капиталних производа чини око 15% војвођанског увоза, а увоз Нетрајних производа за широку потрошњу, као и Некласификовано по економској намени ЕУ имају учешће од око 12% укупног војвођанског увоза. Остале групе производа по економској намени ЕУ имају појединачно учешће мање од 10% укупног увоза АП Војводине.

У периоду јануар – мај 2020. године на увозној страни је забележено смањење од 9,5% при чему је највећи пад увоза забележен код Капиталних производа, од 19,5% и код увоза Енергената, од 15,8%. Повећање увоза је забележено само код Нетрајних производа за широку потрошњу, од 3,0%.

Структура извоза АП Војводине по економској намени ЕУ

Структура увоза АП Војводине по економској намени ЕУ

Структура размене АП Војводине према Класификацији делатности (КД)¹

У структури извоза АП Војводине, посматрано по секторима КД, уочава се да Прерађивачка индустрија, традиционално, има најзначајније учешће. У посматраном периоду 2020. године извоз наведеног сектора чини 86,3% укупног извоза уз смањење вредности од 6,3% у односу на вредност извоза у периоду јануар – мај 2019. године. Сектор Пољопривреда, шумарство и рибарство учествује са 12,8% у укупном извозу уз повећање вредности од 10,9%. Остали сектори, такође традиционално, имају појединачно учешће мање од 1%, а у посматраном периоду бележе смањење вредности у односу на вредности извоза остварене у истом периоду претходне године. Највеће смањење вредности је забележен у сектору Рударство, од 53,3%.

Приказ првих пет сектора КД у извозу АП Војводине

Назив сектора	2019/I - V		2020/I - V	
	Учешће	Индекс	Учешће	Индекс
Прерађивачка индустрија	87,7%	106,1	86,3%	93,7
Пољопривреда, шумарство и рибарство	11,0%	165,4	12,8%	110,9
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	0,7%	111,1	0,5%	63,5
Информисање и комуникације	0,5%	110,2	0,4%	76,1
Рударство	0,1%	123,0	0,0%	46,7

¹ Референтни период за све табеларне прегледе је јануар – мај 2020. године

У структури извоза АП Војводине, посматрано по производима, извоз Сетова проводника за паљење, ост.сетови за возила имају најзначајније учешће, од 6,8% уз смањење вредности извоза од 30,0%. Смањење вредности је забележено и код извоза Циркулационих пумпи за грејне системе, за 11,6% те је и учешће смањено са 2,8% на 2,6%.

Вредност извоза Осталих лекова за малопродају је повећан за 32,8%, а учешће у укупном извозу је повећано са 2,2% на 3,1%. Извоз Кукуруза, осим семенског је повећано за 10,8% што је допринело да се учешће повећа, са 5,5% на 6,4% укупног извоза.

Приказ првих пет најзаступљенијих производа КД у извозу АП Војводине

Назив производа	2019/I - V		2020/I - V	
	Учешће	Индекс	Учешће	Индекс
Сетови проводника за паљење,ост. сетови за возила	9,3%	112,5	6,8%	70,0
Кукуруз,осим семенског	5,5%	256,0	6,4%	110,8
Остали лекови,за малопродају	2,2%	91,1	3,1%	132,8
Циркулационе пумпе за грејне системе и слично	2,8%	127,6	2,6%	88,4
Гасна уља за остале сврхе, без биодизела	1,4%	93,4	1,7%	119,6

У структури увоза АП Војводине, посматрано по секторима КД, најзначајније учешће има сектор Прерађивачка индустрија чији увоз у посматраном периоду чини 65,7% укупног увоза, уз смањење вредности од 13,0%. Значајно учешће у укупном увозу бележи сектор Рударство, чији увоз је повећан за 1,0% у односу на исти период 2019. године али је учешће повећано са 20,3% на 22,7%. Раст увоза бележи и сектор Пољопривреда, шумарство и рибарство који је забележио раст од 12,4% међутим, учешће наведеног сектора је тек 4,0%.

Приказ првих пет сектора КД у увозу АП Војводине

Назив сектора	2019/I-V		2020/I - V	
	Учешће	Индекс	Учешће	Индекс
Прерађивачка индустрија	68,4%	118,9	65,7%	87,0
Рударство	20,3%	97,7	22,7%	101,0
Некласификовано по КД	7,6%	116,2	7,1%	84,8
Пољопривреда, шумарство и рибарство	3,3%	113,9	4,0%	112,4
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	0,2%	115,8	0,2%	85,2

У структури увоза АП Војводине, посматрано по производима, у посматраном периоду 2020. године најзначајније учешће има Нафта и уља од битуменозних минерала, сирова, чији увоз је повећан за 9,5% и чини 12,1% укупног увоза, док је у истом периоду претходне године тај увоз представљао 10,0% укупног увоза. Увоз Гаса природног у гасовитом стању је на другом месту, са учешћем од 10,3%, уз смањење вредности увоза од 7,3%. Значајно смањење увоза је забележено код увоза Неразврстане робе по ЦТ – роба у слободној зони, од 27,0%, уз смањење учешћа у укупном увозу, са 2,5% на 2,0%.

Приказ првих пет најзаступљенијих производа КД у увозу АП Војводине

Назив производа	2019/I - V		2020/I - V	
	Учешће	Индекс	Учешће	Индекс
Нафта и уља од битуменозних минерала,сирова	10,0%	77,4	12,1%	109,5
Гас природни у гасовитом стању	10,0%	131,6	10,3%	92,7
Неразврстана роба по ЦТ-роба на складиштењу	5,2%	120,1	5,2%	90,4
Неразврстана роба по ЦТ-роба у слободној зони	2,5%	108,9	2,0%	73,0
Жица од рафинисаног бакра попречног пресека>6mm	1,5%	122,4	1,5%	90,5

Структура робне размене АП Војводине са иностранством, по групацијама земаља

У структури робне размене АП Војводине са иностранством, посматрано по групацијама земаља, и у посматраном периоду 2020. године најзначајнија укупна сарадња се остварује са ЕУ, потом са тзв. Осталим земљама, а најмањи обим сарадње се остварује са земљама Западног Балкана. У односу на исти период 2019. године смањено је учешће укупне размене са ЕУ у укупној размени АПВ са иностранством, било је 64,3% а сада је 62,7%, док је повећано учешће укупне размене са тзв. Осталим земљама, са 27,9% на 28,9%, као и учешће укупне размене са земљама Западног Балкана, са 7,8% на 8,5%.

До смањења учешћа ЕУ у укупној размени је дошло због смањења вредности како извоза тако и увоза, односно извоз је смањен за 8,6% а увоз за 10,8% у односу на исти период 2019. године. Повећано учешће тзв. Осталих земаља оставрено је због вредносног повећања извоза од 12,3%, а повећано учешће земаља Западног Балкана је остварено због вредносног повећања увоза из ових земаља, за 13,6%.

И даље се бележи позитиван салдо из размене са ЕУ, који је због већег смањења увоза од смањења извоза већи за 15,4% у односу на суфицит у истом периоду 2019. године. Суфицит се бележи и у размени са земљама Западног Балкана, који је за 5,8% мањи од суфицита у истом периоду 2019. године. Из размене са тзв. Осталим земљама бележи се дефицит на нашој страни, који је због раста извоза уз смањење увоза, мањи за 18,5% у односу на дефицит у истом периоду 2019. године.

Учешће појединих групација земаља у укупном извозу АП Војводине

Назив групације	2019/ I-V		2020/ I-V	
	учешће	индекс	учешће	индекс
ЕУ	72,0%	110,8	69,1%	91,4
Земље Западног Балкана	14,0%	104,0	14,4%	98,0
Остале земље	14,0%	116,2	16,5%	112,3

Учешће појединих групација земаља у укупном увозу АП Војводине

Назив групације	2019/ I-V		2020/ I-V	
	учешће	индекс	учешће	индекс
ЕУ	57,6%	116,6	56,8%	89,2
Земље Западног Балкана	2,4%	105,9	3,0%	113,6
Остале земље	40,0%	114,3	40,2%	90,9

Структура робне размене АП Војводине са иностранством, по најзначајнијим земљама

У периоду јануар – мај 2020. године се и надаље уочавају промене изазване пандемијом Корона вируса, а то је нарочито уочљиво кад се посматра вредносно сарадња са најзначајнијим спољнотрговинским партнерима. Наиме, извоз у Немачку је у паду, од 11,6% у односу на исти период 2019. године, док је извоз у Италију забележио смањење од 13,7%. Збирно гледајући, извоз у наведене земље је смањен за 7,3% у односу на извоз остварен у те земље у периоду јануар – мај 2019. године.

На страни увоза, значајан раст је забележен код увоза из Мађарске, од 35,2%, и код увоза из Кине од 14,1%. Увоз из Руске Федерације је смањен за 30,5% у односу на увоз у посматраном периоду 2019. године, уз учешће од 16,7%, док је у истом периоду претходне године учешће Руске Федерације било 21,8%. Збирно гледајући, увоз из најзначајнијих пет земаља је смањен за 10,9% у односу на увоз остварен у периоду јануар – мај 2019. године.

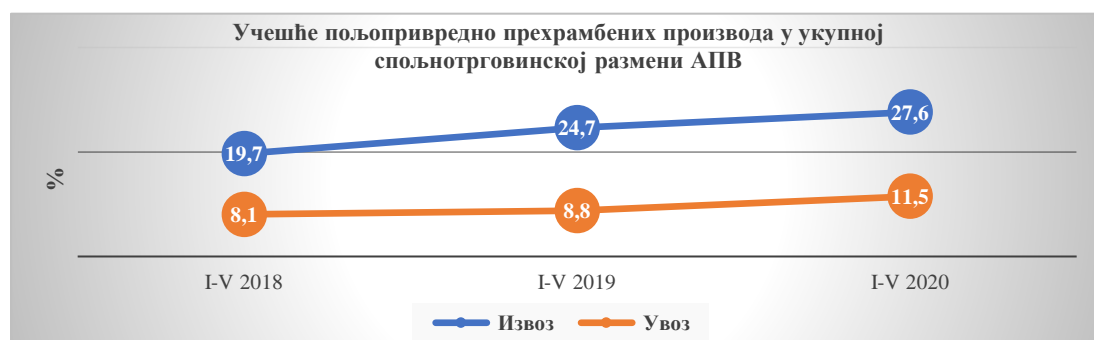
Структура извоза и увоза АП Војводине према најзначајнијим земљама

Земља извоза	Учешће	Индекс	Земља увоза	Учешће	Индекс
Немачка	12,6%	88,4	Руска Федерација	16,7%	69,5
Румунија	9,3%	97,5	Немачка	13,9%	97,2
Италија	8,0%	86,3	Италија	8,4%	85,1
Босна и Херцеговина	7,8%	99,0	Кина	7,2%	114,1
Мађарска	6,9%	96,3	Мађарска	7,0%	135,2
Укупно	44,6%	92,7	Укупно	53,3%	89,1
Остале земље	55,4%	97,4	Остале земље	46,7%	92,0

VII.2. СПОЉНОТРГОВИНСКА РАЗМЕНА ПОЉОПРИВРЕДНО ПРЕХРАМБЕНИХ ПРОИЗВОДА

Укупна спољнотрговинска размена АП Војводине за период јануар-мај 2020.године износи 4,8 млрд. евра, извезено је робе у вредности од 2,3 млрд. евра, а увезено 2,5 млрд. евра. У периоду I-V 2020.године регион АП Војводине је реализовао спољнотрговинску размену пољопривредно прехранбених производа у вредности од око 929,0 мил. евра, што је за 10,5% више у односу на исти период прошле године.

Извоз пољопривредно прехранбених производа у периоду I-V 2020.године, у укупном извозу привреде АП Војводине учествује са 27,6%, а вредност увоза пољопривредно прехранбених производа у укупном увозу учествује са 11,5%.

Извозници са територије региона АП Војводине у овом периоду извезли су пољопривредно прехранбених производа у вредности од 639,2 мил. евра, што представља раст од 7,1% у односу на остварену вредност извоза у истом периоду 2019. године, а у односу на исти период 2014. године раст је 57,4%.

Вредност увоза у висини од 289,9 мил. евра је за 18,9% већа од вредности оствареног увоза у периоду јануар – мај 2019. године, а ако се пореди са истим периодом у 2014. години, раст вредности увоза је чак 235,6% већа. У овом периоду, вредност извоза пољопривредно прехранбених производа већа је за 220,5% од вредности увезених пољопривредно прехранбених производа.

Ако посматрамо основне групе пољопривредно-прехранбених производа, у извозу у периоду I-V 2020. године доминирају житарице (31,0%), остаци и отпаци прехранбене индустрије, припремљена храна за животиње (12,6%), масноће и уља животињског и биљног порекла (8,5%), разни производи за исхрану (8,2%), уљано семење и плодови, индустријско и лековито биље и сточна храна (7,3%), итд. Учешће првих пет тарифних глава у укупној вредности извоза пољопривредно-прехранбених производа у периоду јануар-мај 2020.године је износило 67,6%.

На увозној старни, у периоду I-V 2020.године доминирају воће (14,6%), поврће (7,6%), месо и други кланични производи за јело (7,5%), производи на бази житарица, брашна, скроба или млека, посластичарски производи (7,1%), млеко и производи од млека, живинска и птичија јаја, природни мед, јестиви производи животињског порекла (6,8%), итд. Учешће првих пет тарифних глава у укупној вредности увоза пољопривредно прехранбених производа у периоду јануар-мај 2020.године је износило 43,6%.

Позитивном спољнотрговинском салду житарица, као и претходних година, у највећој мери су допринели кукуруз и пшеница, и то како вредносно тако и количински. Извоз житарица зависи од произведених вишкова и цене. Извоз кукуруза остварен је у обиму од 999.234 тона, укупне вредности 148,4 мил. евра. У укупној вредности извоза, укупне војвођанске привреде, кукуруз је на другом месту и учествује са 6,4% у укупном извозу. У укупној вредности извоза пољопривредно прехранбених производа АП Војводине, кукуруз учествује са 23,2%. Од јануара до маја ове године из АП Војводине највише кукуруза је извезено у Румунију (102,7 мил. евра), Италију (26,4 мил. евра) и Босну и Херцеговину (7,8 мил. евра). Од укупне вредности (205,5 мил. евра) и количине (1.382.604 тона) извезеног кукуруза из Републике Србије, око 72% је извезено из региона АП Војводине. Од укупне вредности извоза пшенице из Републике Србије (31,6 мил. евра) 80% је извезено из региона АП Војводине.

Спољнотрговинска размена пољопривредно прехранбених производа према групама производа (у 000 евра)

Група производа	Вредност извоза I-V 2020	Група производа	Вредност увоза I-V 2020
Житарице	198.449	Воће за јело, језграсто воће, коре агрума, дуње и лубенице	42.343
Остаци и отпацк прех. индустрије, припремљена храна за животиње	80.641	Поврће, корење и кртоле за јело	22.133
Масноће и уља животињског и биљног порекла	54.029	Месо и други кланични производи за јело	21.702
Разни производи за исхрану	52.579	Произ. на бази житарица, брашна, скроба, млека, посластич. производи	20.442
Уљано семење и плодови, индустријско и лековито биљесточна храна	46.652	Млеко и производи од мелака, живинска и птичија јаја, природни мед, јестиви производи животињског порекла	19.805
Воће за јело, укључујући језгр. воће, коре агрума, или дуње и лубенице	32.784	Остаци и отпацк прехранбене индустрије, припремљена храна за животиње	18.862
Производи млинске индустрије	22.594	Разни производи за исхрану	17.241
Пиће, алкохоли и сирће	22.437	Дуван и производи замене дувана	16.975
Поврће, корење и кртоле за јело	21.948	Прерађевине од меса, риба, љускара	14.043
Произ. на бази житарица, брашна, скроба, млека, посластич. производи	21.292	Какао и производи од какаа	13.109
Дуван и производи замене дувана	18.847	Производи од поврћа и воћа	12.927
Прерађевине од меса, риба, љускара	15.569	Уљано семење и плодови, индустријско и лековито биљесточна храна	10.141
Шећер и производи од шећера	15.230	Житарице	9.967
Месо и други кланични производи за јело	7.597	Масноће и уља животињског и биљног порекла	9.948
Производи од поврћа и воћа	6.181	Пиће, алкохоли и сирће	8.554
Млеко и произ. од мелака, јаја, природни мед, јестиви произ. животињ. порекла	5.956	Кафа, чај и зачини	8.488
Живо дрвеће и друге биљке	5.760	Шећер и производи од шећера	5.785
Кафа, чај и зачини	3.162	Живе животиње	5.490
Живе животиње	2.568	Живо дрвеће и друге биљке	3.835
Какао и производи од какаа	2.382	Рибе, љускари, мекушци и остали водени бескичмењаци	3.324
Производи животињског порекла, на другом месту непоменути нити обухваћени	1.346	Производи млинске индустрије	2.224
Шелак, гуме, смоле и остали биљни сокови и екстаркти	619	Производи животињског порекла, на другом месту непоменути нити обухваћени	1.564
Биљни материјали за плетарство	413	Шелак, гуме, смоле и остали биљни сокови и екстаркти	821
Рибе, љускари, мекушци и остали водени бескичмењаци	149	Биљни материјали за плетарство	144

Код извоза производа из групе Остаци и отпаци прехранбене индустрије, припремљена храна за животиње, највећи удео има храна за псе и мачке 42,5%, (вредносно посматрано) чији извоз има растући тренд из године у годину. У периоду јануар-мај 2020. године храна за псе и мачке је извезена у вредности од 34,2 мил. евра, док је у истом периоду 2014. године остварена вредност извоза износила свега 4,7 мил. евра. Храну за псе и мачке највише извозимо у Босну и Херцеговину и Италију. Значајна тржишта на које извозимо храну за псе и мачке су и Руска Федерација, Пољска и Турска. Храна за псе и мачке, у укупном извозу пољопривредно прехранбених производа учествује са 4,7% у првих пет месеци 2020.године. У поређењу са истим периодом у 2014.години, вредност извоза је већа 6,7 пута. Храна за псе и мачке по вредности извоза заузима 10.место у укупном извозу привреде, а 3.место по вредности извоза пољопривредно прехранбених производа. АП Војводина у укупном извозу хране за псе и мачке из Републике Србије учествује са преко 90%.

Из групе Масноће и уља животињског и биљног порекла, најзначајни производ по вредности извоза јесте уље од сунцокрета. Овај производ највише извозимо у Хрватску, Босну у Херцеговину, Северну Македонију и Црну Гору.

По вредности извоза, на 7.месту у извозу укупне привреде, а на 2.месту по вредности извоза пољопривредно прехранбених производа налази се соја у зрну. Реализована вредност извоза у посматраном периоду од 32,0 мил. евра (90.126 тона), за 57,6% је већа од извоза у истом периоду претходне године. АП Војводина у укупном извозу соје из Републике Србије учествује са 90%. Из региона АП Војводине соја се највише извози у Руску Федерацију (17,5 мил. евра), Немачку (9,8 мил. евра) и Румунију (1,9 мил. евра).

Када посматрамо водеће групе производа у увозу, уочићемо да је увоз пољопривредно прехранбених производа много разноврснији од извоза, и да је учешће појединачних производа у укупном увозу пољопривредно прехранбених производа знатно мање. На првом месту по вредности увоза пољопривредно прехранбених производа у АП Војводини у периоду јануар-мај 2020. године налази се воће, али је око 80% вредности увезеног воћа оно које се не производи у АП Војводини (банане, ананас, поморанце, мандарине...). Земље из којих највише увозимо воће јесу Еквадор, Грчка, Турска, Колумбија...

Тржиште пољопривредно прехранбених производа

У периоду I-V 2020.године спољнотрговинска размена пољопривредно прехранбених производа региона АП Војводине реализована је са тржиштем ЕУ у вредности од од 587,7 мил. евра. **На тржиште ЕУ извезено је пољопривредно прехранбених производа у вредности од 380,3 мил. евра, што чини од 59,5% укупног извоза пољопривредно прехранбених производа.** У поређењу са истим периодом у 2019.години, извезено 3,1% више пољопривредно прехранбених производа у ЕУ. Најзначајни производ у извозу у ЕУ је кукуруз са вредношћу извоза од 135,2 мил. евра, што чини 91,1% укупног извоза кукуруза из АП Војводине. У периоду јануар-мај 2020.године, спољнотрговинска размена аграрних производа региона АП Војводине са ЦЕФТА регионом, реализована је у вредности од 150,5 мил. евра. Вредност извоза пољопривредно прехранбених производа на **ЦЕФТА тржиште** износи 135,5 мил. евра, и на ово тржиште је реализовано је **21,2% укупног извоза пољопривредно прехранбених производа.**

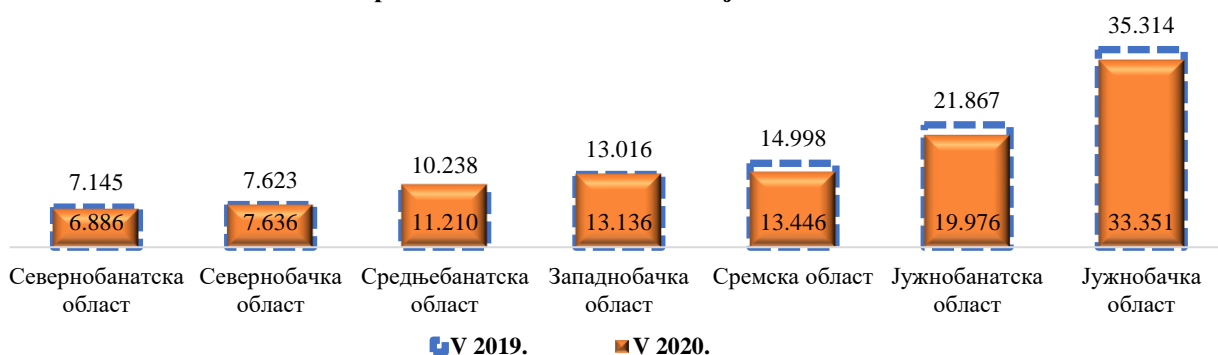
Укупан увоз пољопривредно прехранбених производа из ЕУ у АП Војводину, у периоду I-V 2020.године, има вредност 207,4 мил. евра. Са тржиште ЕУ реализовано је 71,5% **укупног увоза пољопривредно прехранбених производа.** Најзначајни производи по вредности увоза јесу месо од домаћих свиња, без костију смрзнуто (13,2 мил. евра), храна сточна (5,9 мил. евра) прерађевине од меса (5,9 мил. евра). Вредност увоза пољопривредно прехранбених производа са тржишта ЦЕФТА за пет месеци 2020. године је 15,0 мил. евра и са овог тржишта је реализовано **5,2% укупног увоза пољопривредно прехранбених производа.** Најзначајнији производи по вредности увоза су млеко, парадајз, вино... који заједно чине 37,7% од укупног увоза са ЦЕФТА подручја.

VIII. НЕЗАПОСЛЕНОСТ

Према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ), на крају маја 2020. године у Републици Србији је евидентирано **522.928 активно незапослених лица**², што чини смањење од 2,5% (-13.672 лица) у односу на мај 2019. године. Пад броја незапослених забележен је у свим регионима РС, док је процентуално највеће смањење регистровано у Региону Војводине.

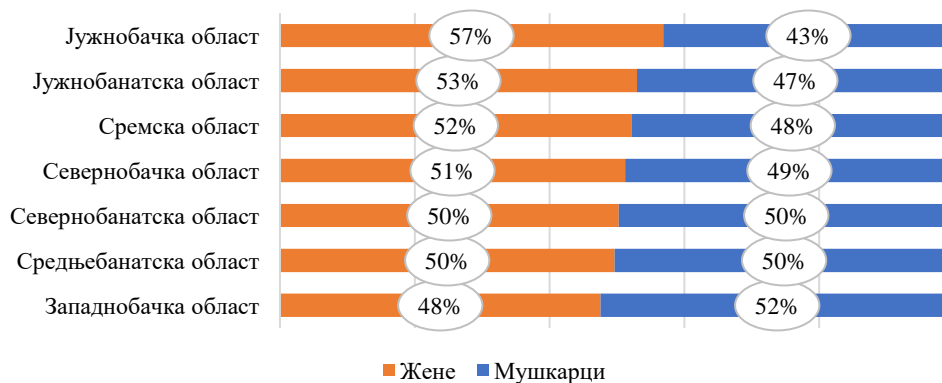
Број незапослених лица смањен је у свим областима Региона Војводине, где је забележено **105.641 активно незапослено лице**, што представља смањење од **4,1%** (-4.560 лица), чему су највише допринели пад броја незапослених у Јужнобачкој (-1.963 лица) и Јужнобанатској области (-1.891), који збирно чине 84,5% укупног броја пада незапослених лица у Региону Војводине. Најмањи број активно незапослених лица регистрован је у Севернобанатској (6.886) и Севернобачкој области (7.636).

Кретање броја активно незапослених лица према областима Региона Војводине

Посматрано према полу, у Региону Војводине у структури активно незапослених лица 46,8% чине мушкарци, а 53,2% жене. Већи број незапослених жена у односу на мушкарце забележен је у Јужнобачкој, Јужнобанатској, Сремској и Севернобачкој области, док је мањи број незапослених жена у односу на мушкарце забележен је у Западнобачкој области. У Севернобанатској и Средњобанатској области је уједначена структура незапослених жена и мушкараца.

Структура незапослених лица у евиденцији НСЗ, према полу и областима Региона Војводине, мај 2020.

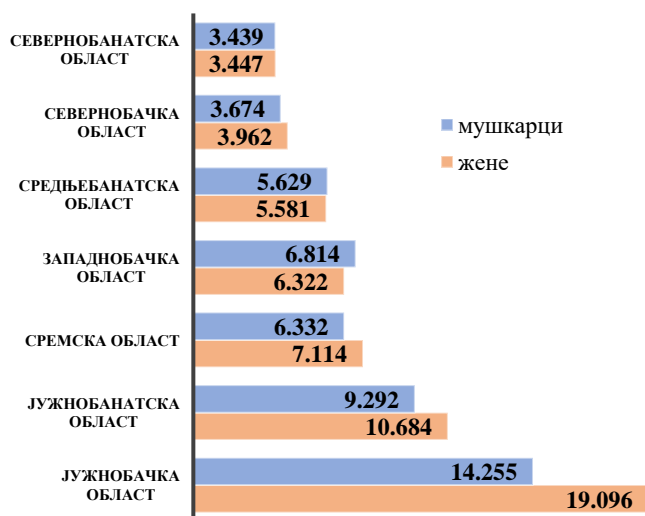

² Национална служба од 1999. године не располаже појединим подацима за територију АП Косово и Метохија, тако да подаци садржани у обухвату представљају податке из евиденције филијале Косовска Митровица.

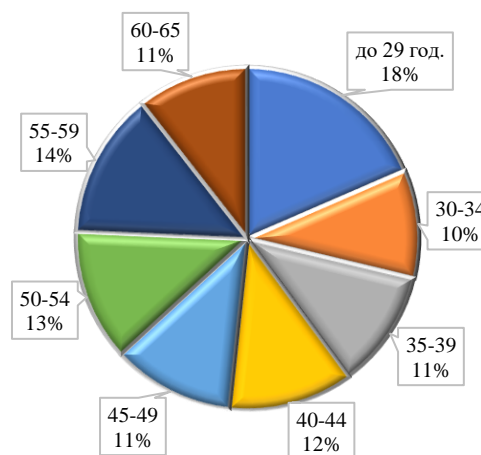
Посматрано према старосној структури у Региону Војводине, готово петину активно незапослених лица чине млади до 29 година (18%). У групама старости 30-34 и 35-39 година активно траже посао још 21% незапослених, кумулативно. Незапослена лица која по правилу теже налазе посао или на њега чекају дуже су у групама старости 50-54, 55-59 и 60-65 година и та популација чини 38% (13%, 14% и 11%, респективно) од укупног броја незапослених.

На крају маја 2020. године, 40% активно незапослених је на посао чекало годину дана или мање, док преосталих 60% чека на посао дуже од годину и више дана.

Незапослена лица према областима и полу, мај 2020.

Незапослена лица према старости у Војводини, мај 2020.

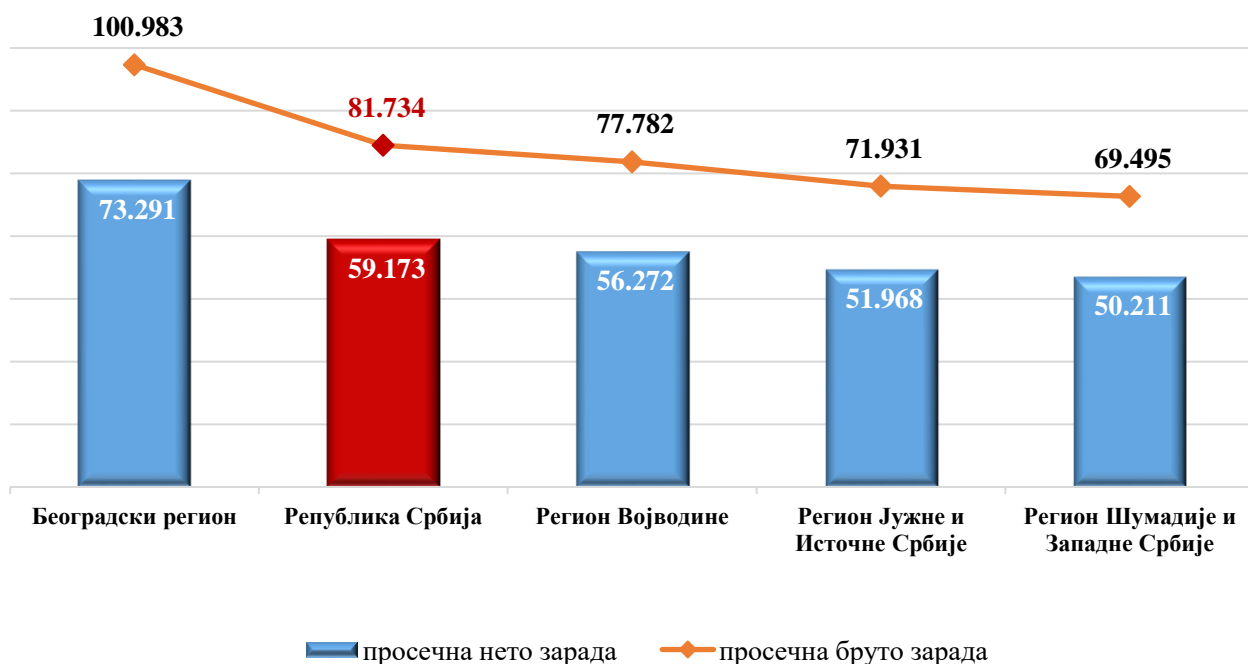

IX. ПРОСЕЧНЕ ЗАРАДЕ ПО ЗАПОСЛЕНОМ

У периоду јануар-април 2020. године просечна нето зарада исплаћена у Републици Србији износила је **59.173 динара** и у односу на исти период претходне године номинално је већа за 9,6%.

У Региону Војводине, просечна исплаћена зарада без пореза и доприноса износила је **56.272 динара** и номинално је већа за 10,8%, међугодишње посматрано.

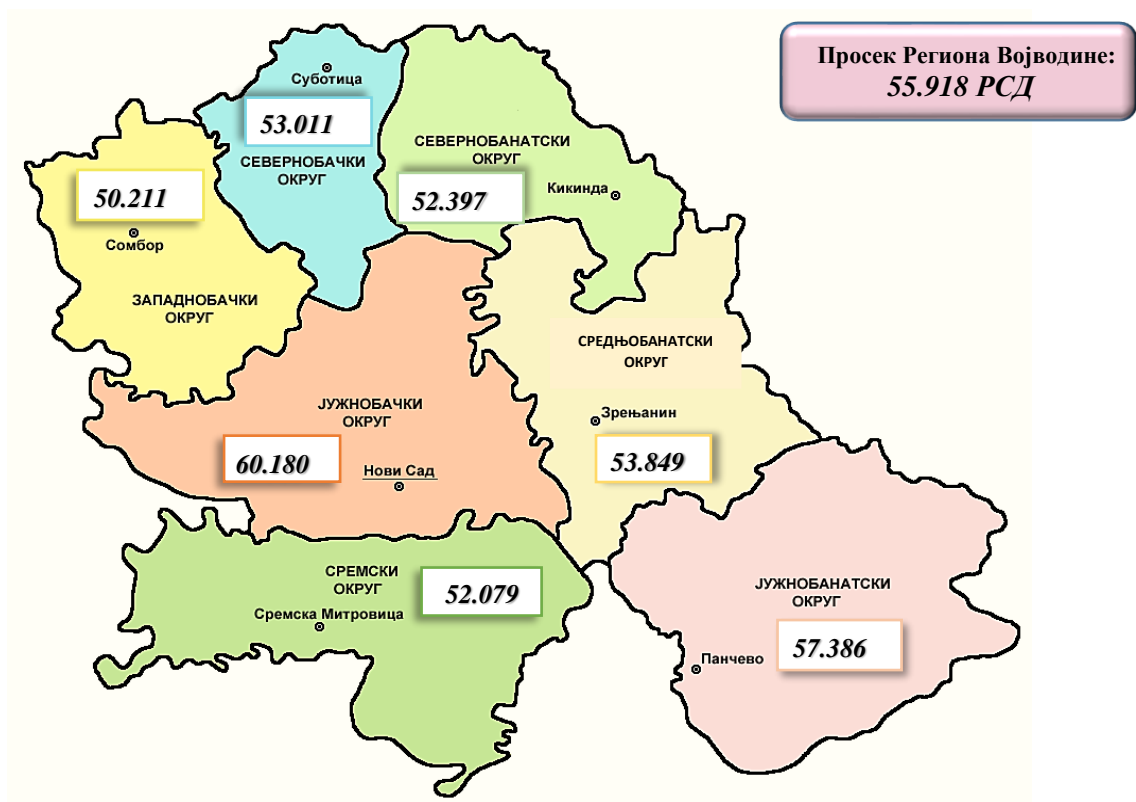
Просечне бруто и нето зараде по регионима у односу на просек Републике Србије, јануар-април 2020. године (РСД)

Просечне нето зараде забележиле су номинални раст, како на нивоу целе земље тако и на нивоу сваког региона, међугодишње посматрано. **Највећи раст је евидентиран у Региону Војводине (10,8%),** а најмањи у Београдском региону (9,1%), уз напомену да је Београдски регион једини имао већу просечну зараду (нето и бруто) од републичког просека.

У априлу 2020. године у поређењу са претходним месецом просечна зарада без пореза и доприноса у Републици Србији је мања за 1,3% и износи 58.932 динара. У Региону Војводине је такође дошло до смањења априлске нето зараде у односу на март месец за 1,6%; забележена је зарада у износу од 55.918 динара.

Просечне нето зараде по запосленом, према статистичким територијалним јединицама, април 2020. године

У априлу 2020. године, у **Јужнобачком и Јужнобанатском округу** регистроване су **изнадпросечне** нето зараде војвођанског региона, што је у складу са натпросечним привредним потенцијалима наведених округа. Прецизније, на нивоу Јужнобачког округа, натпросечну нето зараду бележи **Град Нови Сад** (65.886 РСД), иако је од мартовске зараде која је износила 69.084 РСД нижа за 4,6%. У Јужнобанатском округу, априлска просечна зарада износи 57.386 РСД чему су највише допринеле општине Вршац, Панчево и Ковин са знатно већим просечним зарадама у односу на остале општине наведеног округа.

Преглед 5 општина са највишом просечном нето зарадом у априлу 2020. (РСД)

Преглед 5 општина са најнижом просечном нето зарадом у априлу 2020. (РСД)

ИЗВОРИ ПОДАТАКА:

1. Републички завод за статистику Републике Србије;
2. Народна банка Србије;
3. Министарство финансија Републике Србије;
4. Министарство пољопривреде, шумарства и хране Републике Словеније;
5. Републички хидрометеоролошки завод Србије;
6. Национална служба за запошљавање.

ПРИВРЕДНА КОМОРА ВОЈВОДИНЕ
Служба за обраду података привредних кретања